

ACADEMIA REPUBLICII POPULARE ROMÎNE
FILIALA CLUJ
INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ

CERCETĂRI
DE
LINGVISTICĂ

INDICE

ANUL VII

2

IULIE - DECEMBRIE

1962

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMINE

INDICE DE MATERII*

A

- ACCENT 77; dintre elementele unei limbi
~ul e cel care se pierde mai greu, care se
împrumută mai greu 113
- ADAPTARE MORFOLOGICĂ 312
- AFEREZA lui u-Inițial 271
- ALTERNANȚA e/a 220; ~ o/a 221; ~ e
consonantice 219, 220
- ANTONIME 170
- ANTROPONIMIE 366
- ARHAISME, ~ -istorisme, ~ stilistice, cu-
vinte ~, sensuri- ~ 171
- ASPECTUL SINCRONIC al sistemului unei
limbi în diferite etape ale dezvoltării ei 66
- ATTRIBUTE calificative 354; ~ calificative
aderente, ~ calificative comparative 357;
~ calificative relevante 356; ~ determi-
native, ~ posesive 354

B

- BEHAVIORISM 61

C

- CĂILE DE DEZVOLTARE a limbii române
literare în a doua jumătate a secolului al
XIX-lea 249-266
- CANTITATEA fonemului-tip 301
- CATEGORIA aspectului verbal în limba
română 190; ~ sintactică 352
- COARTICULAREA LINGVISTICĂ studiată
cu ajutorul filmelor Röntgen 166
- COEXISTENȚA fonemelor palatale și pala-
talizate în limba română 166

- COLORAȚIUNEA consoanelor 227; ~ vo-
calică a consoanelor, ~ cu rol fonologic
pertinent 166
- COMBINAREA și interdependența expri-
mată prin mijloace morfologice 352
- COMUNITATE LINGVISTICĂ 114
- CONCORDANȚA, ~ ele dintre arile toponi-
micelor și arile dialectelor 364;
- CONSOANA tip în onomatopee 295; ~
cu timbru fonologic palatal 226; ~ e
dizate-bemolate în limba română 166;
~ e finale 221; ~ labializate finale 221;
~ moi 220, 226; ~ mutate 226; ~ ro-
tunjite 220; ~ tematice 305
- CONSTANTA semantică 289
- CONTEXT lingvistic 181, 182; ~ explicit,
~ implicit, ~ total 181; restrins și larg
170
- CORELAȚIA fonologică de palatalizare a sis-
temului consonantic în limba română 365;
~ de timbru a consoanelor 189, 226
- CREAȚIE ONOMASTICĂ 335
- CRITERIUL calendaristic și cel genealogic
în sistemul de denotație 315; ~ unitar
în definirea și clasificarea părților secun-
dare de propoziție 351-362
- CUVÎNT, sensurile proprii și figurate ale
~ului 170; ~ e concrete și abstracte 170;
~ e cu funcție onomatopeică 294; ~ e
derivate 65; ~ e radicale 65

D

- DEFINIREA complementului 351; ~ și cla-
sificarea atributelor 351-362; ~ unor ca-
tegorii gramaticale și clasificarea lor 352

* *Indicele a fost întocmit de AURELIA STAN.*

DELABIALIZAREA consoanelor în poziție finală 222

DEPALATALIZAREA consoanelor 244

DESCRIEREA FONOLOGICĂ făcută cu ajutorul referirilor continue la datele fizico-acustice, distribuționale și morfologice (morfonologice) 210

DIACRONIA 226

DIALECT toponimic 365; ~ aromân 16

DISTINCTIV, trăsăturile ~e ale fonemelor românești 209–215

DISTRIBUȚIA complementară 239; ~, metodă care ignoră proprietățile acustice și după care definirea fonemelor nu se face pe baza trăsăturilor fonetice caracteristice ale sunetelor, ci pe baza poziției fonemului față de celelalte foneme 64

E

EVOLUȚIA paralelă de sensuri a termenilor românești polisemantici 288; -i fonetice lente 306

EXPRESII cu dublete lexicale 149

F

FAMILII onomatopice 295

FONEME compacte și difuze în limba română 165; ~ consonantice moi 220; ~ consonantice dure, moi și palatale rotunjite 222; ~ -tip în onomatopee 295

FONETICĂ 209–247; ~ substratului 123

FORMAȚII onomatopice 293, 294

G

GRAD de mulere a consoanelor 220; ~ onomatopice 296

GRAMATICĂ și lexic 267–313

H

HIPOCORISTICE 54; ~ ale prenumelor 45; ~ cu sufixe diminutive 50; ~ formate prin derivare cu sufixe 46; ~ formate prin reduplicarea unor sunete ale prenumelor 48; ~ le sînt forme dezmiardătoare ale prenumelor 45

I

IDENTITATE VOCALICĂ 187

INFLUENȚA avară, pecenegă și cumană asupra limbii române 16; ~ maghiară asupra limbii române 159; ~ tătară 16

INTERECȚII onomatopice 300

ISOGLOSE toponimice slave 159

ISTORISMUL în sincronie 67

I

ÎMPRUMUTURILE în crearea toponimicelor noi 25

J

JONCTIUNE 288

L

LEXICOGRAFIE, începuturile ~i românești 89–92

LEXIC studiat prin prisma: „lucru”, „cuvînt” și „loc” 267–274; ~ ul Paliei de la Orăștie 131–135

LIMBAJ, delimitarea noțiunii de ~ 180; ~ și context 179–182

LIMBĂ TIP 109

M

METODOLOGIA de cercetare a folclorului 18

N

NATURA morfologică a cuvintelor 352

NEOLOGISME 171; ~ savante 133

NOUL în limbă 171

NUME calendaristice 316; ~ omonim 317; ~ le proprii de animale 335–342; ~ tau-tologice 30;

NUMIRI topice în legătură cu terenuri sărate 269

O

OMONIMIE 328

ONOMASTICĂ 25–58, 161, 315–342

P

PARALELE frazeologice în limbile balcanice 189

POLISEMIE slavo-română 290

POSTPUNEREA articolului 110

PRENUME moderne 316

PROBLEMA etnogenezei românilor 109; ~ sărli în toponimie 271

R

RAPORTURILE limbii române cu albaneza și cu substratul carpato-balcanic 107–130

RĂDĂCINĂ onomatopice 297

RECIPROCIȚATE lingvistică 111
 RECONSTRUCȚIA de forme indo-europene 120
 ROLUL împrumuturilor în crearea toponimicelor 25; ~ sufixelor 287

S

SEMANTICĂ 149–154
 SEMNIFICAȚIA istorico-socială a cuvintelor autohtone din limba română 124
 SENS, ~ urile figurate ale cuvintelor 169; ~ ul unui caz 172
 SERIE ONOMATOPEICĂ 295, 297; ~ i onomatopice în sensul cel mai larg sau mai restrâns 296
 SFERA etno-lingvistică tracă 126
 SILABA 77
 SINEREZĂ 189
 SINONIME gramaticale 188; ~ literar-artistic, ~ motionale, ~ stilistice 170
 SINTAGMA atributivă, ~ formată prin subordonare 353; ~ atributivă calificativă 354; ~ e atributive determinative 357
 SISTEMUL antroponimic, ~ e de denotație 366; ~ ul flexionar al limbii române 217; ~ ul fonematic al limbii române 225; ~ fonologic bazat pe opoziția fonemelor consonantice 166–167; ~ ul fonologic consonantic al limbii române 217–223; ~ ul onomatopelilor în limbă 293–303; ~ ul prenumelor 45; ~ vocalic dreptunghiular 244; ~ vocalic linear 212
 SPECTROGRAFIC, analiza ~ a a tranziției de la consoane la vocalele vecine în limba română 165–166
 STILISTICĂ 173, 189
 STIL cărturăresc, ~ publicistic, ~ științific 175; trăsăturile lexico-frazeologice ale ~ ului vorbit 174
 STRUCTURA gramaticală a limbii 172; ~ substantivelor românești 218
 STRUCTURALISM 59; ~ ul ca metodă de cercetare 60
 SUBDIALECTUL muntean 220; ~ ele moldovean, bănațean, crișean și naramureșean 220
 SUBSTITUIREA de sufixe 47; ~ l de sunete 306; ~ în fonologie 64
 SUFIXE adjectivale, ~ substantivale 218; ~ de origine latină, slavă sau maghiară 25; ~ diminutive 46, 47
 SUPRANUME din comuna Berzovia 323–334, 53; ~ provenite din nume de fa-

milie, prenume și hipocoristice 53; ~ provenite din porecle și nume de localități 323–334

SUPRAPUNERI de expresii și de termeni-dublete 149

Ș

ȘCOALA lingvistică descriptivă americană 59–69

T

TENDINȚA seriilor și a gamelor onomatopelice 299
 TEORIA sintagmei 353
 TERMINOLOGIA de înrudire în limba română 275–292
 TIP onomatopelic 294; 297
 TOPONIMIA românească 161; ~ e 189, 363
 TOPONIMICE 25, 363
 TRANZIȚII, caracterul ~ lor spectrografice de la consoane la vocale în limba română; importanța ~ lor de formare ale vocalelor pentru identificarea consoanelor alăturate 166
 TRĂSĂTURI articulatorii și acustice 65
 TRUNCHIEREA și derivarea cu sufixe a prenumelor 45

U

UNIUNEA LINGVISTICĂ BALCANICĂ 108

V

VALOARE, ~ a adjectivală a pronumelor 137–142; ~ a fonetică a literelor 227–238; ~ a fonologică a sunetelor 238–245; ~ a substratului etno-lingvistic 112; dubla ~ pronominală a posesivului 138
 VALORIFICAREA moștenirii lingvistice 9–24
 VERBE onomatopice 300
 VIRGULA 77
 VOCABULAR, cuvinte care au aparținut și continuă să aparțină ~ ului comun 131; ~ slavo-românesc 92
 VOCALA-TIP în onomatopee 295

INDICE DE AUTORI ȘI DE OPERE

A

- Adam, Zs.** 182
Agaard, E. B. 211
Ahmanova, O. S. 335, 340
Alessio, C. 279
ALR 39, 40, 43, 159, 186, 221, 242, 269, 275, 310, 326, 345, 346
Anagnostopoulos, P. 110
Anghel, Ioana 159–163
Anthropos 297
Ardeleanu, Elena 366–368
Arvinte, V. 282
Asan, Finuța 188
Atlasul lingvistic al grăurilor maghiare din R.P.R. 160
Atlasul lingvistic român pe regiuni 160
Avram, A. 189, 210, 211, 226

B

- Bahner, W.** 187
Balázs, I. 182
Balázs, L. 182
Baleania 31
Bally, Ch. 174
Balkan-Archiv 28, 108
Bărezi, G. 190
Bărlă, H. 125
Battisti, C. 279
Bănuțeanu, Vl. 186
Bellé, A. 111
Bernard, R. 31
Bezdech, St. 168
Blédy, G. 189, 191
Bloomfield, L. 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66
Bons, Fr. 66
Bogdan, D. P. 28, 283
Bogdan, I. 283
Bogren, V. 17
Bondarko, L. V. 212
Bopp, Fr. 59
Bordelanu, M. 282
Braun, Roswitha 159
Brehon, V. 159
Brineus, Gr. 185, 188–189, 279
Broch, O. 212
Budagov, R. A. 59, 169–173, 186, 279, 289
Bulgăr, Gh. 277
Bulletin de la Société de Linguistique de Paris 21
Bulletin Linguistique 107, 210–211, 308–309
Burger, A. 165
Buyssens, E. 187
Byek, J. 308

C

- Čabek, E.** 127
CADE 26, 29, 31, 33, 151, 152, 153, 157, 257, 267, 268, 269, 270, 271
Capidan, T. 109, 111–113, 159
Carabulea, Elena 188
Caragiale, I. I. 15
Carnoy, A. 365
Časopis pro modern. filol. 297
Cazacu-Slama, Tatiana 179–182, 308
CDDE 150, 151, 268, 270, 271
Chirileuță-Marinovici, Rita 159, 190–191
Cleobava, Arn. 59, 65
Cihac, A. de 15, 26, 28, 257
Cipariu, T. 97
Cimpeanu, E. 137–142
CL 29, 93, 123, 210, 212–213, 217, 221, 223, 225, 227, 268, 276, 293, 300, 306, 309, 351
Cohen, M. 186, 188
Contemporanul 262
Convorbiri literare 10
Coteanu, I. 90, 187, 189, 289
Cristureanu, Al. 159
Csák, L. 159, 190
Csánki, D. 28

D

- DA** 89, 143, 159, 276, 277
Dacoromania 29, 30, 107, 120, 272, 294, 310
Darmesteter, A. 10
Dauzat, A. 53, 156
Densusianu, O. 119
Densuşeanu, A. 19
Desnițkula, A. V. 59
Diaconescu, I. 253
Dicționarul enciclopedic român 348
Dicționarul grăurilor săsești din Transilvania 159
Dimitrescu, Florica 186, 189
DLRLC 13, 257, 343, 348
DLRM 13, 25, 29, 30, 157, 186, 257, 258, 343, 348
DMR 159
Drăganu, N. 27, 28, 33, 34, 280, 283
Drimba, Vl. 190
Dukelski, N. I. 226

E

- Engel, K.** 190

F

Fairbanks, G. H. 211
 Familia 13
 Fant, C. G. M. 210, 212
 Fischer, I. 185, 190
 Foala duminicii 97
 Foala literară 99, 104
 Foale pentru toți 17, 9
 Fonetică și dialectologie 119, 180
 Forchhammer 166
 Frel, H. 186, 294

G

Gheorghiev, V. 187
 Ghergariu, L. 159, 161
 Gilliéron, J. 23
 Giuglea, G. 27, 149–154, 161, 267–274
 Gleason, H. A. 63
 Gornung, B. V. 59
 Gradea, P. 160
 Gramatica limbii române (Academia R.P.R.)
 137, 139–140, 182, 257, 308, 351
 Grandgent, C. H. 307
 Graur, Al. 60, 107, 109, 110, 124, 186, 189,
 211, 218, 225, 308, 352
 Grămadă, N. 27
 Grecu, D. 53–58, 159, 323–334
 Grigoriev, V. I. 64
 Guhman, M. M. 59
 Guțu-Romalo, Valeria 189

H

Halle, M. 165, 210, 212
 Hallei, M. 92
 Hamp, E. P. 226
 Harris, Z. S. 64, 66
 Havránek, B. 226, 229
 Herbillon, J. 367
 Herpel, I. 191
 Hirt, H. 299
 Hjelmstev, L. 63
 Homorodean, M. 27, 159, 160
 Hořejší, V. 188
 Houdaille, J. 366
 Hrabeč, S. 32, 34
 Hristen, Th. 186

I

Indrea, Al. 159
 Ionașcu, R. 9
 Ionașcu, Al. 188
 Iordan, I. 27, 30, 89, 90, 141, 157, 182, 185,
 187, 220, 221, 276, 277, 280, 282, 285,
 338, 351, 364

Isačenko, A. V. 32
 Istoria filologiei române 12, 89
 Istoria psihologiei, 61
 Ivănescu, G. 124

I

Încercare asupra semasiologiei române 9

J

Jacquier, H. 189
 Jakobson, R. 67, 165, 166, 186, 209, 210,
 212

K

Kallnovici, M. I. 32
 Kałuzniacki, E. 92
 Kántor, L. 190
 Kelemen, B. 59–69, 89–92, 159, 184, 189,
 190, 225–247
 Kiparsky, V. 25
 Kis, Emese 179–182, 305–313
 Kniezsa, I. 28, 33
 Koptar, J. B. 111
 Krahe, H. 177–179
 Kurylowicz, J. 338

L

Lambrior, Al. 260
 Language 60
 Langue et Littérature 152
 László, G. 90
 Leskien, A. 300
 Lexiconul marsilian 92
 Limba română contemporană 182
 Limba traco-daellor 124
 Littré, E. 13
 Lit 54, 112, 125, 249
 Lukács, L. 191

M

Maerea, D. 9–24, 124, 159, 210, 227, 249–
 266, 290, 343–350
 Macurek, J. 35
 Magyar Nyelv 41, 42, 306
 Matecki, M. 225, 229
 Malmberg, B. 166, 167
 MALIt 241
 Manoliu, Maria 189
 Martinet, A. 226
 Márton, Gy. 42, 161, 191, 277, 310
 Marouzeau, J. 174

MDGR 25, 26
Meillet, A. 21, 107, 110
Menzerath, P. 166
Meyer G. 114
Mihăescu, H. 185, 279
Mihăilă, G. 169, 286, 289, 290
Miklosich, Fr. 28, 111
Mirska, Halina 288
Mladenov, St. 31
Molisl, Gr. 184
Molln, S. 282
Moll, F. de 307
Monografia comunei Rășinari 146
Moren, M. K. 173—177
Murádin, L. 160, 305

N

Nagy, M. 191
Nelescu, Ileana 182—184
Nelescu, P. 160, 309
Niculescu, Al. 189
Nikonov, V. A. 363
Noua revistă română 17
Nyelv- és Irodalomtudományi Közlémenyek
 190, 306, 360

O

Ochegennu, Rodica 277
Omăgiu lui Iorgu Iordan 221
Onu, L. 185

P

Pamfil, Viorica 131—135
Panătescu, P. P. 28
Pańkevýt, I. 28
Papahagi, P. 111, 184,
Papahagi, T. 26, 27
Pascu, G. 40, 108, 305, 306,
Paszternák, Klára 191
Pașca, Șt. 45, 54, 336
Pava, R. 185
Păculă, V. 147
Pătruș, I. 160, 163, 213, 217—223, 241, 242,
 243, 307, 309
Pervain, I. 97—105
Petrovici, E. 25, 59, 119, 124, 125, 158, 159,
 160, 162, 165, 166, 182, 186, 187, 189, 190,
 209, 209—215, 218, 220, 221, 225, 227,
 239, 244, 245, 282, 287, 306, 307, 309
Philippide, A. 107, 112
Plotrovski, R. G. 186, 189, 213
Pisani, V. 186
Poalelungi, Gh. 188

Poghre, C. 187
Pokorny, J. 121
Polák, V. 117
Pop, D. 30
Popović, I. 28
Popovici, D. 89
Popovici, I. 17
Potapova, Nina 184
Pottler, B. 189
Prodan, D. 143—147
Puşcarlu, S. 71, 89, 108, 111, 119, 121, 213,
 257, 269, 288, 294

R

Ralea, M. 62
Repin, K. A. 188
Revista pentru istorie, filologie și arheologie
 15, 17,
Revue de linguistique 115, 123, 180, 223
Revue des Langues Romanes 155, 157
Revue internationale des études balkaniques
 107
Revue internationale de sociologie 16
Revue Internationale d'Onomastique 155,
 363—368
REW 150, 267, 268
Richter, Gisela 159
Rizescu, I. 188
Rohls, G. 23, 279
Romania 10, 16, 24
Romanoslavica 29, 33, 220
Rosetti, Al. 107, 108, 109, 110, 117, 185, 186,
 187, 209, 211, 218, 225, 226, 240, 310,
 351
Rumänische Toponomastik 30
Russo, A. 252, 253
Russu, I. I. 107—130, 177—179, 186
Rusu, Gr. 39, 160
Rusu, V. 186
Ruthensch-deutsches Wörterbuch 34

S

Sala, M. 275, 308
Sandfeld, Kr. 108
Saussure, Fr. de 59, 66
Sauvageot, A. 367
Săteanu, C. 351—362
Schmittlein, R. 367
Schullerus, A. 41
SCL 33, 107, 184—190, 225, 275, 279, 293,
 296, 298, 300, 344
Seurtu, V. 153, 275—292
Seche, M. 90, 91, 159, 161
Séchéhaye, A. 174
Seidel, E. 108, 187

Seliščev, A. M. 33
 Serebrennikov, B. A. 59
 Sfîrlea, Lidia 71—87, 159, 160
 Sirmunski, V. M. 67
 Slave, E. 187
 Spirkin, A. G. 310
 Spitzer, L. 23, 179
 Stan, Aurelia 54, 160, 335—342
 Stan, I. 159, 160, 165—167, 309
 Stanea, V. 159, 169—173, 193—201, 363—365
 Stancu, V. 159
 Stati, S. 185, 352
 Stolkov, S. 31
 Stratan, Elena 83, 85
 Studia Universitatis Babeș-Bolyai 307
 Sulán, B. 311
 Szabó T. Attila 39—43, 160, 191, 310
 Szabó, Z. 190
 Szilgetti, J. 191

Ș

Șăineanu, L. 9—24
 Șcerba, L. V. 212
 Șiadbel, I. 90

T

Tagliavini, C. 90
 Tamás, I. 226, 311
 Tănase, E. 155—158
 TCLP 209, 225
 TDRG 157
 Teiuș, Sabina 45—51, 159, 161, 315—322, 366—368
 Teterovnikova, N. N. 173
 Thudt, Anneliese 159
 Tiktin, H. 257, 351
 Todoran, Emilia 159

Todoran, R. 159, 189, 284
 Treimer, C. 115
 Tremi, L. 307
 Trnka, B. 186, 187
 Trost, P. 186
 Trubetzkoy, N. S. 209, 225, 229
 Trubaclov, O. N. 275, 285

U

Ursu, Despina 282

V

Válek, J. 35
 Vallet, Fr. Ant. 366
 Vasiliu, Laura 188
 Vasiliu, Em. 188, 189, 226
 Vasmer, M. 25, 31
 Vianu, T. 249
 Vinogradov, V. V. 59
 Vințeler, O. 173—177
 Voprosi fonetiki 212
 B. JI. 60, 64, 65, 91, 174, 335

W

Wald, Lucia, 59, 187
 Watson, I. B. 61
 Weigand, G. 17, 26, 28, 108, 112, 116
 Wichmann, J. 284
 Wittich, Z. 293—303
 Wundt, W. 61

Z

Zaimov, J. 31
 Zdrenghea, M. 93—96, 137, 188

INDICE DE CUVINTE

ALBANEZĂ

babe, 286
bres, 116
byk, 117
dhallë, 117
droe, 117
kurthë, 117
modhullë, 116, 120
pelk, 117
përhëre, 116

šapi, 116
thark, 117
thumbullë, 117
vjedhullë, 120

BULGARĂ

mošul, 283
préhód, 33
premitam, 33
prestap, 32

prëslopx, 31
pretoča, 33
prévál, 32
prjáhod, 32—33
slap, 31
slápej, 31
Traico, 55

CATALANĂ

sall, 268

CEHĂ

melét, 158
mleko, 158
pfi-, 34
prieslop, 34
Pfislop, 32
slap, 31
slopec, 28
sklop, 28
sklopec, 28

ENGLEZĂ

(the) book, 65
child, 64
disappeared, 64
man, 64
write, 65
writer, 65

FRANCEZĂ

(s')amuser, 175
âne, 175
auto, 175
avelet, 279
bailler, 175
balai, 175
bondé, 176
bonique, 276
casserole, 175
choir, 175
combe, 176
complet, 176
cryptologue, 82
danser, 175
décès, 176
dieu, 156
donner, 175
écolier, 175
huppe, 151
meurtrir, 175
ministre, 347
mort, 156, 176
photo, 175
plein, 176
pie, 175
plumier, 175
salière, 268
sang, 156
tomber, 175
trépas, 176
vélo, 175
vespérale, 82
vide, 176

GERMANĂ

Buchhalten, 326

GREACĂ

βίβω, 286
 φέρω, 117
 λῆτορ, 153
 Πρεσλόπ, 33
salamora, 270

ILIRĂ

Aplus, 120
Audarus, 177
Audnaios, 177
Audoleon, 177
Autariatae, 177
Autoscultus, 177
Autus, 177
Blaedarus, 121
Epicadus, 121
Tara, 177

ITALIANĂ

amore, 271
carne, 117
girone, 268
golvorio, 150
occhio, 117
volgolo, 153

LATINĂ

abavus, 281
acer, 272
acelum, 271
-arius(suf.), 268
arsum, 365
atavus, 276
avus, 276, 282
**carraria*, 152, 272
convolutus, 150
džcem, 120
**demicare*, 150
deus, 109
dlco, 120
dles, 120
-eolus(suf.), 221
**exmiculare*, 151
extra-, 287
féro, 117
focus, 151
frenum, 116
granum, 116

humor, 271
-iola, 221
lapidem, 269
mica, 150
**miculare*, 151
minister, 347
mūria, 270
nebula, 153
plcūla, 272
proavus, 281
pulverem, 149
**pūpa*, 151
reus, 109
runcare, 365
sale, 116
sālinus, 269
serenus, 267
**signicare*, 152
sole-, 116
turdus, 153
upūpa, 151
veteranus, 109, 281
vōlvēre, 150

MAGHIARĂ

bába, 286
berszány, 310
Bongor, 42
bongord, 42
borbát, 310
csokány, 311
fűrés, 311
hely, 306
Ióháza, 26
karvaly, 307, 309
kissbóro, 326
kormány, 305
kristály, 305
miniszter, 346
mosuj, 283
nyereg, 34
oltvány, 306, 308, 312
persely, 309
persel, 311
puha, 310
ráspoly, 306, 308
sóvago, 268
szegfej, 305
székely, 305, 307, 367
szekriny, 309
törköly, 309

POLONEZĂ

mlęcz, 158
mlêko, 158
przelęcz, 32

przeszlop, 34
przystup, 34
słowiec, 28

PROVENSALĂ

salin, 268

ROMINĂ

a) Aromână

auș, 289
bătrâna, 280
diñicare, 150
maie, 290
ñicurame, 150
ñicurare, 151
papu, 276, 282
strlpap, 287
strlprlnț, 287

b) Dacoromână

A

abure, 117
acatie, 133
acăfa, 123
acvatic, 75
(a)adăvâsi, 132
adiia, 123
ădukind, 228
aflu, 219
Agustina, 319
akumă, 227
alambic, 76
Alba, 336
(a)aldovăni, 132–133
aleaneș, 133
Alexandrina, 319
almintrilea, 100
alnic, 132, 133
altoi, 307
(a)ama, 251
amalie, 134
ameși, 123
Ana, 318
androgen, 75
anina, 123
apriat, 99
aprig, 119, 123–124
-ar(suf.), 268
arete, 132
Arsa, 365
Arsătura, 365
astară, 132
-aș(suf.), 49
(a)ășterne, 74

alentiv, 251
(a)afțfa, 271
auđ, 133
auș, 276, 279
aușel, 279
aaveni, 132
Azinica, 46

B

babaroi, 286
babă, 277, 284–285
baciu, 117, 123
balaure, 117
ballă, 117
barz, 117
basmale, 217
băbar, 286–287
băbică, 286, 287
băbucă, 286
bălaie, 152, 153
Bălioară, 339
Băluc, 338
băraf, 132
bărbat, 131
Bărzoni, 330
bășdu, 132
bățăcui, 327
bătrlnel, 280
beadd, 132
beartă, 132
beleșă, 254
Benone, 319
beznă, 153
bicantăg, 311
Bimbo, 336
a bintătui, 132
bir, 133
błrsan, 310
bıl(ă), 276–277, 281, 289
błtel, 281, 287
błtie(ă), 281, 287
Blaj, 54
blăm, 132
blid, 132, 133
boare, 123
boboloș, 330
Boca, 55
Boghean, 336
Bohăllăru, 326
boier, 16
bordei, 123
Boșolan, 339
boz, 133
brad, 117
Brăla, 54
brelocal, 82
Brėncă, 54
brłncă, 132

Brinda, 55
brlndușă, 123
Brumăriu, 336
buc, 117
bucur-, 117
(a)budușlui, 132
bugilari, 324, 330
buieștru, 119, 123
bumbăf, 325, 330
bun(ă), 276, 277, 290
Bănda, 55
bunel, 276
bungăr, 39
bunget, 117
băggur, 39
Bunguraș, 41, 42, 43
Bunguriș, 41, 42, 43
bunic(ă), 276, 277, 285
buniță, 287
Bătă, 54
butuc, 123
butură, 123
buză, 117

C

Cacer, 338
caier, 120, 121, 124
calicos, 346
campanulă, 75, 85
Canac, 336
carlmb, 124
carmel, 134
cascadare, 82
casie, 134
cașă, 124
căciulă, 117, 124
căigănd, 325, 330
căldraș, 16
căldare, 269
(a)căli, 155
căpușă, 117, 153
căpulă, 117
cădrare, 269
Cărbunaș, 338
căsătoriu, 133
căștriu, 330
cătun, 117
cășln, 132
ceață, 153
(a)celui, 132
Căna, 324
chêbe, 330
chelciug, 132
chezaș, 133
chlar(adv.), 133
Chiatra, 267
(a)chindisi, 133
Chița, 48

Cica, 49
ciîne, 239
cişlâr, 330
cişă, 330
Ciifu, 330
Ciublău, 54
Ciuciu, 331
ciucu, 330
(a se) ciuciuli, 324
Ciulă, 54
ciurdă, 132
Ciûşu, 325
(a) cînta, 131, 219
cînd, 64
cîrlan, 124
cîrlig, 124
cîrnilură, 35
clasul, 98
Clăfău, 339
cleştar, 305
cliciu, 132
clinic, 297
(a) clinicăni, 295
(a) clinicăta, 295
cnez, 143, 146
Coăne, 55
coacăză, 151
Cobuș, 50
Cocușă, 336
Codălat, 337
Codălaucă, 336
codru, 218
Codruș, 337
colac, 151
Côlă, 55
(a) colbui, 150
colibri, 75
combustie, 76
Constantin, 317
Corboasa, 338
corfă, 132
cormană, 305, 307
coruoi, 307
Côsta, 55
Costeluș, 47
Crăla, 55
crijoliță, 134
cruciu, 157
crustaceu, 75
crușă, 117
Cubinis, 54
cuțe, 330
cucură, 133
cucurbitacee, 74
cugetămînt, 251
culoare, 74
cură, 64
curma, 117
curmătură, 30, 35

curpân, 117
cursă, 117
cuşă, 277

D

daș, 117
(a) dărlăma, 117, 119, 124
deal, 74
dedă, 276, 285
dedișă, 287
(a) desbăra, 124
(a) descăfa, 124
(a) desghina, 124
(a) deștinde, 133
Diăgu, 55
dialecturile, 100
Dica, 49
diedă, 285
diptodoc, 75
Doina, 316
Dorița, 46
dosadă, 133
două, 221
drtglu, 324, 330
droaie, 117, 120—121
druete, 117
dublu, 218
dumica, 150
Dumitru, 316
dumnecat, 156

E

-el, (sub.), 46
evenimînt, 251

F

făk, 227
Făncu, 55—56
fata, 228
fărlmă, 117
fepture, 228, 231
ferbintye, 228, 231
ferestrau, 311
ferindu, 240
fierlate, 251
fije, 231
filiu, 251
fiord, 76
Florica, 218
Florin, 318
florj, 229
Floroș, 326, 331
fok, 231
formăciune, 251
Fortun, 328

frate, 131
frlu, 116
furcoi, 306
fundămînt, 251

G

gardină, 117
gata, 117
Gavril, 316—317
gazelă, 75
Găci(u), 55
Gălităriu, 54
genune, 268
georgină, 330
gheman, 134
ghimpe, 117
ghioagă, 117
ghionoai, 117
(a) gigeli, 330, 331
Gină, 55
Gioca, 55
Gița, 55
giudeț, 133
Giula, 55
Giura, 55
Glăru, 55
glazurj, 227
Gltgă, 55
goale, 230
gostl, 330
gostlie, 324
grapă, 117
grăind, 100
gresie, 117
Grigore, 317
Grigorieta, 47
griu, 228
grumaz, 117, 133
grunz, 117
gură, 64
gușă, 117, 153
gye, 239

H

Haburleu, 336
hai, 298
Hancalci, 324
Haralambu, 48
haznă, 132
hei, 306
Heleşteu, 25
Hrășcu, 55—56
hrăbor, 133
Huluba, 364
Hurmuz, 337
Huzurel, 337

I

iaiacă, 277
Iână, 54
iaspie, 134
-ica (suf.), 46
-ică (suf.), 47, 49
-icica (suf.), 47
Iftimia, 319
Ihtiozaur, 75
Ilinca, 46
Iliuță, 47
im, 132
indreznyit, 228, 234
inocente, 251
-ioara (suf.), 47
Ioca, 56
Ioșchifa, 55
-ișoara (suf.), 47
-ița (suf.), 46
-iu (suf.), 185
(a) iubi, 131
izvor, 25, 34
Îndăța, 120
Înghina, 124
Îngurzi, 124

J

Jan, 45
jarna, 239
Jânel, 46
jude, 143, 146, 147

K

kap, 230
karje, 227
kautindu, 241
kemes, 230
kind, 230
kum, 229

L

(a) la, 132
Lădi, 55
Lăe, 55
laie, 152—153
lakrimindu, 240
large, 232
(a) lăcui, 131
leptură, 251
lesne, 133
lespede, 268, 269
letnic, 132
lezui, 233

Licu, 55
limbămtul, 251
ligurie, 134
Linca, 55
lingoarje, 230
lip, 295, 298
lipsă, 131
Lița, 46
llngă,
Lold, 54
lok, 229
lotus, 75
Lucel, 46
lucoare, 271
lumnyina, 234
Lunaia, 336
lune, 233

M

mac, 64
mag, 64
maie, 277, 290
maistru, 348
mal, 117
mare, 124
marhă, 132
Maricica, 336
Marinca, 46
Marțola, 339
mazăre, 116, 117, 120, 121
Măzân, 55
măceș, 348
măciucă, 348
măciulie, 346
măgură, 117
mămăligă, 16
mărat, 117
mărcat, 124
mărgălită, 157
mătură, 117
melopee, 74
meser, 133
meserere, 133
meșniță, 347
(a) micura, 150
Mielușu, 46
mierloi, 309
mieru, 124
Milucă, 46
mimi, 277
mincie, 348
minge, 345
minune, 268
Mirciuc, 47
Miron, 319
Mitrică, 47
Miță, 55
Mîndriliă, 337

mitnecat, 152
mitnz, 117
Mitrăoagă, 329
mlacă, 34, 157
moală, 348
moare, 269
moartă, 229
moașă 277, (de coșarcă), 284
modru, 229
molte, 347
momtie, 346
morb, 254
(a) mormti, 294
(a) mormol, 294
moș, 117, 120, 281, 290
moșic, 282, 284, 346
moșil, 287
moșoi, 287
moșuică, 284, 287
mugure, 117
(a) mura, 270
murătoare, 270
(a) murgui, 132, 133

N

nașfă, 133
năimi, 133
(a) nămesi, 133
năptreă, 117
neajaluz, 279
negurea(ă), 153
negură, 153
nepot, 34
Nesle, 55
Netuca, 47
Netuța, 46
Nicica, 55
niștolă, 132
niș, 230
nișel, 124
norokul, 229
norul, 229
noud, 221
Nușuca, 49

O

oară, 345
obraz, 131
Oca, 55
ocară, 345
ocă, 132
odihnă, 346
Odoleana, 337
Ogtrăci, 329

oglindă, 34
-oi (suf.), 305
okerit, 229
omnipotent, 251
onichinos, 134
op, 79
Oprîș, 55
oraș, 131
orice, 139
oșet, 271
oșetar, 271

P

Palcu, 55
Pălci, 55
Pan, 54
Paraschiva, 317
pară, 151
patruped, 353
pașionie, 99
Paula, 319
Pavel, 317
Pavicu, 49
păcură, 272
păsăre, 330
păstaie, 117
peasună, 134
Pécui, 55
Péia, 55
pekálye, 228
pemintu, 228
penaj, 75
Pépiša, 55
Péra, 55
peristase, 98
pérșej, 309
Petru, 318
(a) pica, 294
Picilânca, 324
picur, 294
Pipăruș, 338
Pipéla, 324
pișcător, 271
pîredlab, 143
plătse, 230
pleoapă, 119
Pléosc, 55
plingeloarje, 242
plinu, 240
pochiolate, 132
(a te) ponoslui, 100
poroboc, 132
porțiță, 30
porțtie, 326
polecă, 152
praxi, 98
(a se) prăful, 150
preastol, 134

predizi, 290
prerestrăbun, 288
prețsep, 230
prezi, 228
pribeag, 33
(a) priboli, 33
price, 134
priceptoru, 330
(a) prididi, 33
prietnic, 133
prihod, 33
pripec, 133
Pristop, 25–26, 33, 36–37
Pristopac, 27, 31
Pristopaș, 27, 31
Pristopcel, 27
(a) pristopci, 30
Profira, 319
(a) proidi, 133
propovedanie, 133
ptiu, 298
pufușor, 153
puhabu, 310
pulbere, 149

R

Raot, 331
rașpă, 308
răsrăstrăbunic(ă), 277, 288
răsrăstrămoș, 282
răstrămoașă, 284
rășpoi, 306
răfoi, 309
răzbunic(ă), 277, 287
răzstrăbunic(ă), 277
râu, 109
restrebun(ie), 277
Rîndunel, 336
(a) rodi, 152
(a) ropăi, 294
(a) ropoti, 294
rost, 133
rotyije, 233
rudă, 152
(a) runculi, 365
Rusandra, 318

S

Samson, 318
sarconie, 134
sare, 116, 272
sarbăd, 117
Saul, 318
săblaznă, 133

sămlnîă, 152
sănin, 268, 269
sănninare, 268, 269
sărar, 268–269
sărătură, 268
sărîie, 268
scăpăra, 117
scopos, 98
scrum, 117
secui, 305
seghie, 305, 311
seninare, 267
seninuri, 269
sftrloagă, 326, 329
(a) sflrîică, 150
sgardă, 117
sicriu, 309
Simion, 317
sindel, 146
sindic, 143, 146–147
sinecat, 152
siriu, 133
Stlea, 49
Stmbătica, 337
Stmbotina, 336
stmbure, 116, 117
Simu, 55
stndie, 143, 145
slatină, 269
slobod, 133
smeragdie, 134
soare, 116, 271
solniță, 268
specol, 251
spectral, 76
splnz, 117
(a) spulbera, 150
stelufă, 218
sterp, 117
str(ă)ușă, 281
străbun(ă), 276, 277, 287
străbunesc, 277
străghiată, 124
strămoștean, 282
(a) strămoși, 282
strămoșie, 282, 287
stredie, 133
strepede, 117
strungă, 30, 117
sturz, 153
Săbu, 54
a suferi, 131
a sugușă, 124

Ș

șafir, 134
șagău, 268
Șalîr, 328

șest, 329
șoptrîdă, 116, 117
șoșoșo, 298
șovan, 324
șpan, 133
știucă, 132
Șumăriu, 326
șut, 117
Șovalcu, 54

T

Talița, 49
talpă, 131
tare, 124
Tarnița, 30
a tăgădui, 131
Tărlăniș, 324
teu, 228
Tică, 55
Tilă, 55
Tilcă, 55
Tiloane, 331
tîșlăr, 330
Titălu, 55
tlmbariu, 133
tlmpănă, 133
tln(ă), 289
tlrnat, 132
Toader, 317
toartse, 230
togma, 97, 100
topazie, 134
-tor (suf.) 186
tovară, 133
törtăduă, 309
trăju, 233
Trălcă, 55
trenă, 74
tritavus, 281
trude, 241
Tuluc, 337

Ț

Țap, 117
Țarc, 117
Țărcuța, 54
Țăruș, 124
Țing, 295
Țifei, 271—272
Țlăie, 271
Țliti, 271
Țop, 296
Țugăniul(căciulii), 330
Țup, 296

U

-uca (suf.), 47
unchieș, 276
undrea, 124
ungyevă, 240
unzse, 232
uric, 133
usnă, 133
-uș (suf.), 47
-ușa (suf.), 46

V

vălyă, 228
vara, 239
varmigie, 132
vatră, 117, 124
Văvi, 55
(a) vândăgi, 132—133
(a) vătăma, 124
vătuiu, 117, 120
Veluța, 49
Veluța, 46
(a) via, 133
viezure, 116, 117, 120
Vilu, 48
(a) vinde, 131
viór, 330
vipt, 132
Virgil, 316
Virginia, 47
vison, 133
vllvoi, 150
vlnt, 74
Vlăcu, 55
vojan, 227
vojnyits, 230
vopl, 239
vorbă, 131
vorobit, 228
(a) vrea, 185
(a) vrevi, 133
Văca, 55

Z

zară, 117
zătse, 228
zavistie, 133
zăpodie, 132
zăr, 121
Zărta, 55
zău, 109
zbrigánt, 324
zbureloarje, 228—229
zece, 120
zestre, 124
zgarbură, 133

(a) zgírma, 120
zi(uă), 120
zic, 120
Zina, 55
(a) zmicura, 151
zodșiguri, 310
zotrnel, 324, 330

c) Istroromână

babine, 286
nono, 276

d) Meglenoromână

ñicurdă, 150
ñicuricică, 150

RUSĂ

mleko, 158
moloko, 158
перевал, 32
прудя, 287
slopecă, 28

DIALECTUL SĂSESC

babo, 287
bąngert, 41

SÎRBO-CROATĂ

presedac, 32
preslap, 31, 33
Prěslopъ, 28
Prijeslop, 32
slap, 31

SLAVĂ

belă, 153
bezďūna, 153
ded, 285
kaliti, 155
kolač, 151
mlěko, 158
para, 151
perslopъ 31—32
pradědъ, 287
prahū, 149
praproditeľ, 287
prě- (suf.), 31
drěběg, 33
prěslop, 31
pri- (suf.), 28

prizodъ, 33
prizodište, 33
slapъ, 31
slup, 28
solnišd, 269
stodlръ, 28
vsleпali, 31

SLOVACĂ

priesmyk, 32
príslop, 34

SLOVENĂ

presed, 32
slap, 31

SPANIOLĂ

salin, 268
tordo, 152

TURCĂ

säkâl, 367

UCRAINEANĂ

bunika, 279
nepit, 34
Pereslip, 34
pry-, 34
Prystop, 28, 32
przy- (*pref.*), 34